

Na katero obdobje Kraljevine se nanša karikatura?

Hinko Smrekar, »Uedinjeni – Jugoslaveni«, 1937

**"Vsi pravi Jugosloveni
so končno uedinjeni.
Vsi si so sporazumno ali
ali nesporazumno edini
- v molku.**

KAKŠNO JE BILO ŽIVLJENJE MED VOJNO

Kako je potekalo življenje na okupiranem ozemlju

Okupatorjev cilj je bil čim bolj izkoristiti industrijske zmogljivosti.

Zametki podjetja TAM segajo v leto 1941, ko so Nemci tam zgradili tovarno za proizvodnjo letalskih delov. Po vojni se je vlada odločila, da bo proizvodnjo iz letalske preusmerila v tovarno avtomobilov in tako je bila 31. decembra leta 1946 ustanovljena Tovarna avtomobilov Maribor.

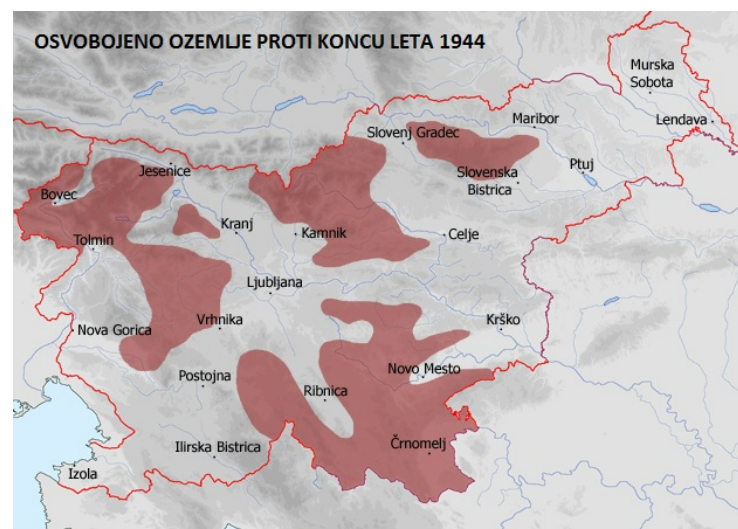
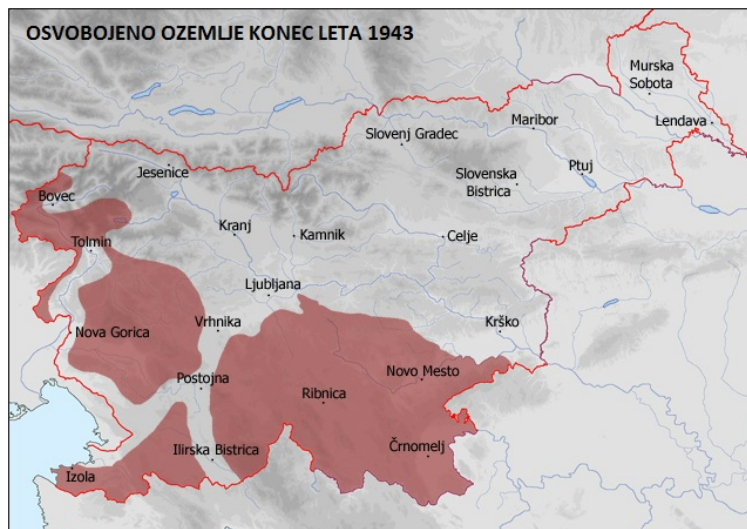
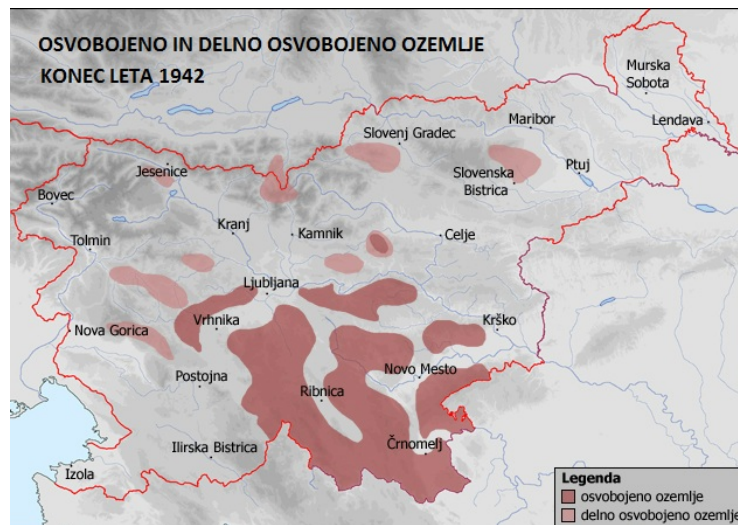
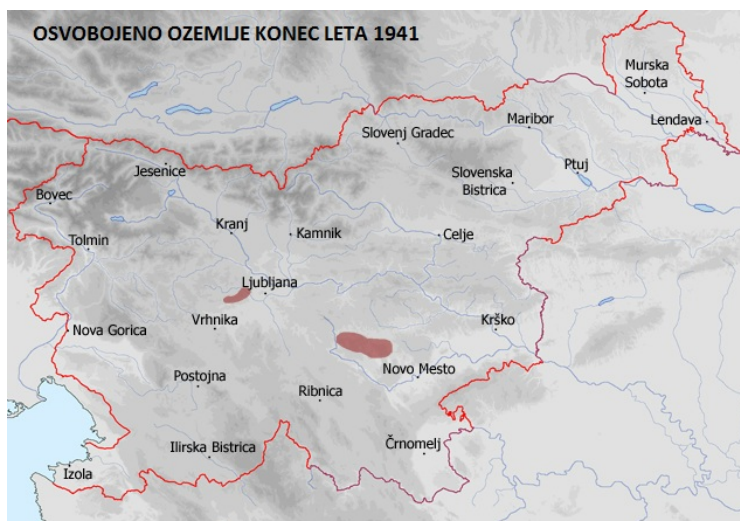
Da so hidroelektrani Mariborski otok (levo) in Dravograd (desno) zgradili Nemci.

OKUPACIJA PRINESE:

- zamenjavo jugoslovanskih dinarjev;
- pomanjkanje osnovnih živil in uvedbo živilskih nakaznic;
- razvoj črnega trga;
- vedno silovitejše represivne (maščevalne) ukrepe okupatorja zardi naraščajočega odporniškega gibanja (uvedena je policijska ura, racije, streljanje talcev, deportacije v koncentracijska taborišča, požiganja domov in gospodarskih poslopij, zaplembe imetja).

KAKO JE POTEKALO ŽIVLENJE NA OSVOBOJENEM OZEMLJU

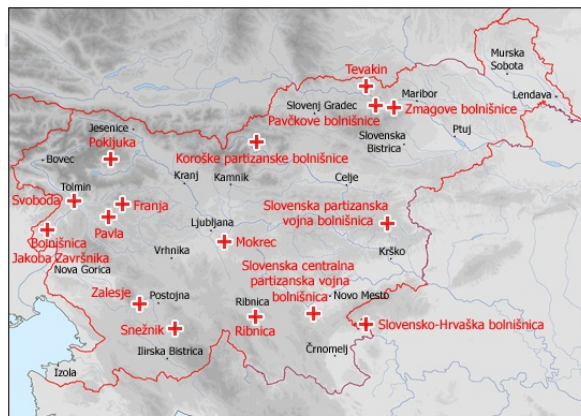
**Kaj je predstavljalo partizansko osvobojeno ozemlje?
(Preberi besedilo v učbeniku na strani 101.)**

Na osvobojenem ozemlju imajo oblast **ODBORI OSVOBODILNE FRONTE.**

Glavne naloge odborov OF:

- preskrba partizanskih čet;
- oskrba ranjencev;
- razvoj šolstva, kulture in gospodarstva, kot je bilo to v vojnih razmerah mogoče.

Partizanske bolnišnice

Bolnišnica Franja

Barake iz bolnišničnega kompleksa Franja

Soba za rentgen

Notranjost operacijske sobe

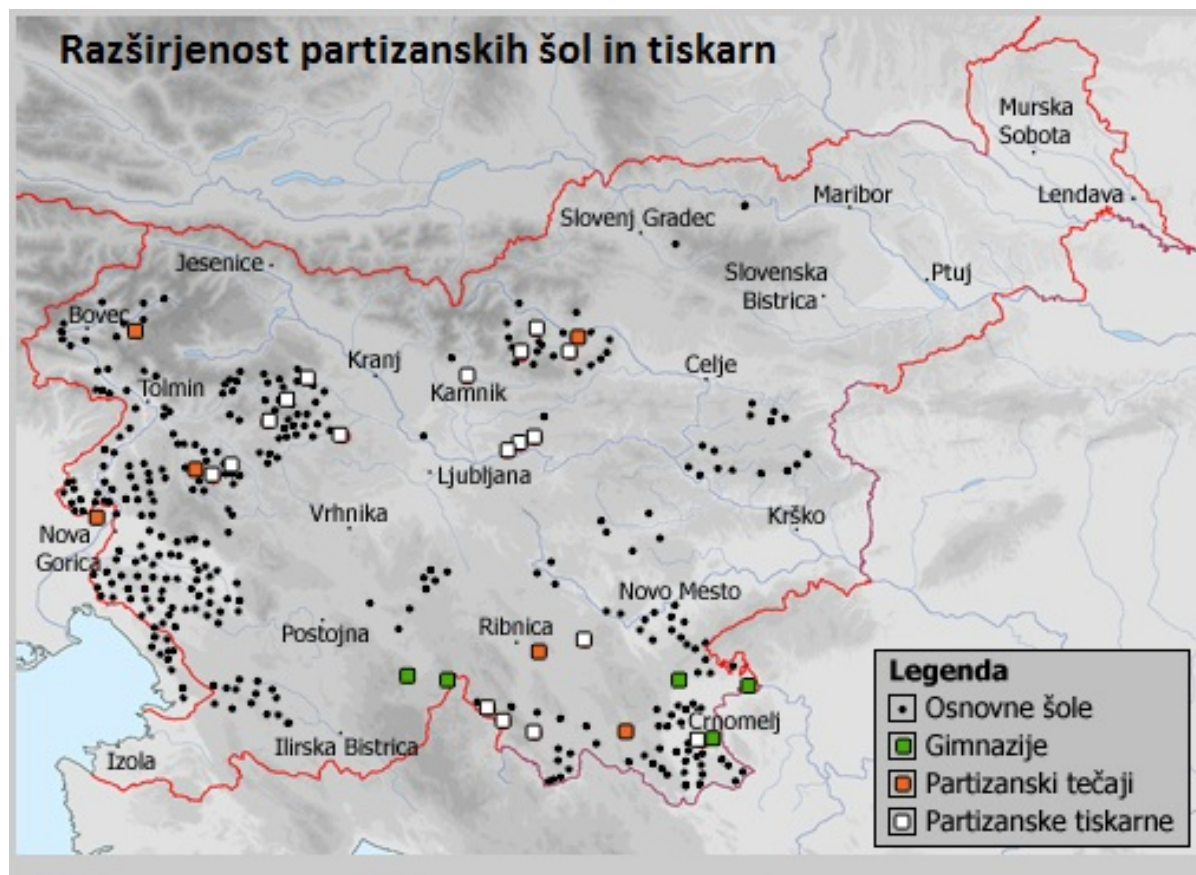

Bolnišnica se imenuje po dr. Franji Bojc Bodovec

KULTURA, ŠOLSTVO, ZNANOST V ČASU VOJNE

Sočasno z nemškimi, italijanskimi in madžarskimi poskusi potujčevanja slovenskega naroda in prepovedovanjem slovenskega jezika v šolah in javnem življenju so partizani na osvobojenem ozemlju ustanavljali osnovne šole in gimnazije ter organizirali različne tečaje. Kljub velikemu pomanjkanju šolskih potrebščin, številnim sovražnim napadom na mesta in vasi je leta 1944 na Slovenskem delovalo okoli 450 šol, ki jih je obiskovali okoli 30.000 učencev.

V okviru OF in SNOS so začele delovati številne kulturne in znanstvene institucije, med njimi **Slovensko narodno gledališče**, **Znanstveni inštitut**, **Denarni zavod**, **Statistična služba** itn. Še prav posebej pomembno vlogo v boju proti okupatorju so igrale razne partizanske kulturne prireditve, ki so Slovencem vlivale pogum in jih odvrčale od vsakodnevnih tegob. Z namenom propagande so partizani pogosto prirejali tudi mitinge. Nič maj pogoste pa niso bile športne prireditve. Številni slovenski umetniki so bili člani partizanskih enot (Matej, Bor, Karel Destovnik – Kajuh, Ciril Kosmač, Božidar Jakac, Bojan Adamič...). V svojih delih so prikazovali partizansko življenje in junaštvo ter grozote vojne in tako v veliki meri vplivali na širjenje upora proti okupatorju. Januarja leta 1942 je OF ukazala t.i. **kulturni molk** in Slovencem prepovedala udeležbo in sodelovanje na raznih kulturnih prireditvah, ki so jih prirejali. Močno se je **razširilo tiskanje časopisov in revij**. Velik razcvet pa je doživela tudi **partizanska glasba**. Veliko pesmi je bilo na novo napisanih, številne pa so borci povzeli in jih prilagodili ali pa jih prevedli iz drugih jezikov.

V današnjem šolskem okolišu naše šole so delovale tri partizanske osnovne šole in sicer v Podzemlju, Gradcu in na Greršičih.